

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	14XCdo/15/2015
Identifikačné číslo spisu:	3712211692
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3712211692.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7C/132/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/896/2015-119 z 28. septembra 2015, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobkyne o d m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením č. k. 7C/132/2012-102 z 3. septembra 2015 uložil žalobkyni, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatila súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, ktorý je 20,- eur v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 6Co/896/2015-119 z 28. septembra 2015 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“). Námietky žalovanej uvádzané v odvolaní vyhodnotil ako neopodstatnené. K námietke, že uznesenie súdu prvého stupňa neobsahovalo odôvodnenie uviedol, že toto tvrdenie nie je v súlade so zisteným skutkovým stavom, pretože z napadnutého uznesenia je zrejмый dôvod uloženia poplatkovej povinnosti, ako aj to, v akej výške, podľa ktorej položky sadzobníka súdnych poplatkov a podľa ktorých ustanovení zákona o

súdnych poplatkoch bola táto povinnosť uložená. Odvolací súd sa nestotožnil ani s názorom žalobkyne, že spoplatneniu podlieha len podanie samotnej žaloby a nie aj ďalšie úkony vo veci samej, medzi ktoré patrí i odvolanie. Takýto výklad označil za účelový a v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch, keďže vedie k záveru, že väčšina odvolacích konaní (v prípade špecifických vecne formulovaných žalôb) nepodlieha súdnemu poplatku. Rozhodnutím súdu prvého stupňa nedošlo ani k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti a k použitiu analógie legis, ako sa domnieva žalobkyňa, ale len k aplikácii ustanovení zákona o súdnych poplatkoch. Za nenáležitý považoval aj poukaz na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007, pretože z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku súdnych poplatkov, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však v čase podania odvolania poplatková povinnosť za daný druh konania (o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom) stanovená bola. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal aj na znenie druhej vety § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby (v danom prípade podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov) vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej a rovnaké pravidlo zakotvené v poznámke č. 3 k položke č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov. K námietke o potrebe aplikovať prechodné ustanovenie § 18ca zákona súdnych poplatkoch odvolací súd uviedol, že v prípade súdneho poplatku za odvolanie vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch poplatkovým úkonom. Preto ak sa v danej veci začalo odvolacie konanie podaním odvolania dňa 30. októbra 2013, nejde o konanie začaté do 30. septembra 2012 a v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona súdnych poplatkoch nemožno na takéto odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona súdnych poplatkoch, podľa ktorého bol tento druh konania oslobodený od poplatkovej povinnosti. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu ku konaniam začatým pred 1. októbrom 2012.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu, pretože súdy jej vyrúbili súdny poplatok, ktorý nemal byť vyrúbený a tým jej odňali možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Žiadala preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s ust. § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa ust. § 236 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

Prípustnosť dovolania podľa ust. § 239 O. s. p. v preskúmvanej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu a ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru ES (ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska a ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rovnako nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by tak bola daná len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám

uvedeným v ust. § 237 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľka v dovolaní netvrdila žiadnu vadu zakladajúcu prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. a/ až písm. e/ a písm. g/ O. s. p., pričom existenciu takejto vady z úradnej moci nezistil v dovolacom konaní ani dovolací súd. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka v dovolaní výslovne namietala existenciu vady uvedenú v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. tvrdiac, že ako účastníkovi konania sa jej odňala možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu je „prekvapivé“ a poplatková povinnosť jej bola uložená v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch.

K tvrdeniu dovolateľky, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, dovolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi NS SR sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa, alebo rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené na iných (nových) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. V preskúmvanej veci rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nie je prekvapivé a ani nečakané, pretože súdy oboch stupňov rozhodovali o poplatkovej povinnosti, ktorá žalobkyni vznikla podaním odvolania (žalobkyňa musela predvídať, čo bude odvolací súd v odvolacom konaní posudzovať a preskúmať s prihliadnutím na rozsah a dôvody podaného odvolania), pričom súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

Z obsahu podaného dovolania ďalej vyplýva, že dovolateľka v skutočnosti namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ako aj súdom prvého stupňa (nesprávne vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie podľa položky č. 7a sadzovníka súdnych poplatkov). V súvislosti s touto námietkou dovolateľky je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.) nezakladá súčasne aj prípustnosť dovolania. Právne posúdenie veci je totiž realizáciou vlastnej rozhodovacej činnosti súdu, ktorou sa účastníkovi konania neodnímajú žiadne procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho subjektívnych práv a oprávnených záujmov. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, ak by dovolanie bolo procesne prípustné. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia NS SR, napríklad sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011 a 7Cdo/26/2010).

Zároveň dovolací súd uvádza, že v posudzovanej veci ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na NS SR pod sp. zn. 3Cdo/180/2014, 3Cdo/275/2014, 7Cdo/398/2014, 7Cdo/466/2014, 4Cdo/371/2014, 5Cdo/198/2014). Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach v celom rozsahu stotožňuje, poukazuje na ne, a preto ďalšie dôvody už neuvádza (ust. § 243b ods. 7 O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľkou (ust. § 237 písm. f/ O. s. p.) a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v ust. § 237 O. s. p.,

pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z ust. § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1, § 151 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v dovolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže žalovaná nepodala návrh na jej priznanie.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.